

Гръмъ.

149. *Що е гръмъ?* — Шумъ или акустически явление, което придружава гръмотевицата. Гръмотевицата, като владѣе отъ една страна голѣма механическа сила, а отъ друга като може да истуди и стѣсти купа на паритѣ или да го разшири поради внезапното повишение на температурата; най-подиръ като е длъжна за произхождението си на електричеството, което споредъ своята природа произвежда послѣдователни притегляния и оттласквания, заключава въ себе всичко, което е необходимо за расклащаньето на въздуха, и, по този начинъ за произвежданието на твърдѣ силенъ шумъ.

150. *Кога слушамъ гръмъ като гръмнуванье на нѣколко пушки?* — Когато електричеството се изпразня изведнѣжъ, или когато се случатъ въ едно време нѣколко частни пукания и токо-речи въ една точка.

151. *Кога са слушатъ блѣсканията на гръма?* — Когато електричеството се изпразня нѣколко пѣти и ако частнитѣ пуквания произхождатъ постъпенно и на достаточни различни разстояния отъ ухото. Гръмотевицата често описва една огромна дъга на небото и случвало се е често щото блѣсканията на гръма да са продължаватъ 30—40, дори и 50 секунди.

152. *Кой шумъ идва до насъ по-бърже?* — Безъ съмнѣнно този, който става най-близо до ухото или въ повече низки слоеве (катове) на атмосферата. Случва се по нѣкога да чуемъ най-напредъ послѣднитѣ електрически изпразнения.

153. *Защо по нѣкога послѣднитѣ електрически изпразнения можемъ да чуемъ по-напредъ отъ другитѣ?* — Бързината на распространеньето на гръмотевицата и на свѣтлината въ пространството е твърдѣ голѣма, сравнително съ бързината на распространеньето на шума. Появенията на гръмотевицата показватъ на тѣзи мѣста, дѣто е станало изпразняньето и реда, споредъ който е отивало: а това не може да се каже за гръма. Шумътъ, който е произведенъ отъ първото изпразнянье на електричеството, ако бурята